

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут менеджменту, харчових
технологій та торгівлі
Кафедра харчових технологій та екології

СИЛАБУС

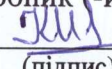
ВК 20 – Екологічна стандартизація та сертифікація

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Челябієва В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

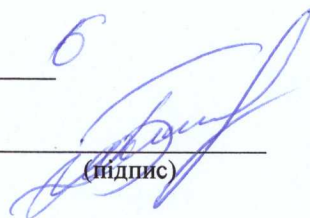
« 04 » 06 20 24 р.

Розробник (-и): Іваненко К.М., доц. каф. харчових технологій та екології, кандидат технічних наук
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри харчових технологій та екології

Протокол від « 04 » 06 2024 р. № 6

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(Н.П.Буяльська)
(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	4-ий рік навчання (7 семестр) ОПП «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Викладач (-и)	Іваненко Костянтин Миколайович, доцент, кандидат технічних наук
Профайл викладача (-ів)	https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=DNSZxiwAAAAJ
Контакти викладача	sapr121@ukr.net

Анотація курсу. Освітня компонента «Екологічна стандартизація та сертифікація» передбачає вивчення суті та змісту екологічної стандартизації та сертифікації, загальних принципів стандартизації та правових засад сертифікації в Україні. Курс знайомить з досвідом стандартизації і сертифікації за кордоном, процедурою, станом та перспективами розвитку сертифікаційної політики в Європі та світі з урахуванням національних інтересів України.

3. Мета та цілі курсу. Метою викладання освітньої компоненти «Екологічна стандартизація та сертифікація» є набуття базових знань про сертифікацію, формування у студентів цілісної системи знань і умінь в галузі екологічної стандартизації і сертифікації.

Під час вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти набуває:
фахові компетентності:

СК18. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

СК19. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

СК27. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та екологічними проектами.

4. Результати навчання. Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти досягає або вдосконалює програмні результати навчання, передбачені освітньою програмою, а саме:

ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та / або екологічними проектами.

ПР04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.

ПР07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

5. Пререквізити. -

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	36 годин
Лабораторні роботи	24 години
Самостійна робота	120 годин
Всього кредитів	6

Форма проведення занять: лекції, лабораторні роботи, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle та літератури.

7. Тематика курсу.

1. Змістовний модуль 1. Організаційно-методичні принципи стандартизації

Тема 1 Державна система стандартизації України. Суть та зміст екологічної стандартизації.

Історія створення державної системи стандартизації. Основні поняття і суть ДСС. Основні функції та принципи стандартизації. Особливості стандартизації в сільському господарстві. Основні напрями подальшого розвитку стандартизації. Основні положення Державної системи стандартизації України. Організація робіт зі стандартизації. Категорії та види нормативних документів. Організаційна структура державної системи стандартизації України. Її основні функції, основні складові системи. Мета створення системи.

Тема 2 Порядок затвердження стандартів та державний нагляд.

Порядок розробки стандартів в ДСС. Основні етапи розгляду та затвердження стандартів. Впровадження стандартів. Державний нагляд за додержанням стандартів.

Тема 3. Стандарти з управління та забезпечення якості.

Поліпшення якості сільськогосподарської продукції. Поняття якості та управління якістю. Ієрархія розуміння якості.

Тема 4. Міжнародні стандарти, що спрямовані на захист довкілля.

Завдання міжнародного співробітництва в галузі стандартизації. Міжнародні організації зі стандартизації. Регіональні організації зі стандартизації. Поняття екологічної стандартизації. Система екологічних стандартів. Система стандартів із захисту довкілля. Завдання міжнародного співробітництва в галузі стандартизації. Міжнародні організації зі стандартизації ISO, ІЕС. Регіональні організації зі стандартизації. Поняття екологічної стандартизації. Система екологічних стандартів. Система стандартів із захисту довкілля.

Змістовий модуль 2. Правові засади сертифікації в Україні

Тема 5. Правові засади сертифікації в Україні.

Основні напрями державної політики в галузі сертифікації. Захист прав споживачів і сертифікація. Закон України “ Про акредитацію органів з оцінки відповідності ”. Основні напрями державної політики в галузі сертифікації. Захист прав споживачів і сертифікація. Особливості дії Закону України “ Про акредитацію органів з оцінки відповідності ”.

Тема 6. Організаційно-методичні принципи сертифікації в Україні.

Принципи, правила та структура системи сертифікації УкрСЕПРО. Основні функції учасників сертифікації. Організація діяльності органів з сертифікації та випробувальних лабораторій у системі УкрСЕПРО. Акредитація органів з сертифікації та випробувальних лабораторій. Знаки відповідності: технічні вимоги та правила застосування національного знака відповідності згідно з ДСТУ 2296-93. Структура системи сертифікації УкрСЕПРО. Організація діяльності органів з сертифікації та випробувальних лабораторій у системі УкрСЕПРО. Знаки відповідності: технічні вимоги та правила застосування національного знака відповідності.

Тема 7. Характеристика схем сертифікації..

Сертифікація в Україні. Схеми сертифікації. Схема сертифікації одиничної продукції. Схема сертифікації товару, який випускається партією. Схема сертифікації товару, який випускається серійно. Технічний нагляд за сертифікованою продукцією. Сертифікація в Україні. Схеми сертифікації. Поняття обстеження і атестації виробництва, система якості виробництва. Схема сертифікації одиничної продукції. Схема сертифікації товару, який випускається партією. Схема сертифікації товару, який випускається серійно. Технічний нагляд за сертифікованою продукцією.

Тема 8. Сертифікація продовольчих товарів.

Сертифікація продовольчої продукції. Сертифікація непродовольчих товарів.

Теми лабораторних робіт

- 1.** Державна система стандартизації України. Суть та зміст екологічної стандартизації.
- 2.** Порядок затвердження стандартів та державний нагляд.
- 3.** Роль стандартизації в охороні зовнішнього середовища.
- 4.** Міжнародні стандарти, що спрямовані на захист довкілля.
- 5.** Правові засади сертифікації в Україні.
- 6.** Організаційно-методичні принципи сертифікації в Україні.
- 7.** Характеристика схем сертифікації.
- 8.** Міжнародна діяльність в галузі стандартизації навколишнього середовища.
- 9.** Система стандартів з якості повітря.
- 10.** Система стандартів з якості води та ґрунту

Самостійна робота

- 1.** Самостійне опрацювання лекційного матеріалу.
- 2.** Підготовка до лабораторних робіт
- 3.** Самостійне опрацювання питань:

Сертифікація і технічні бар'єри при реалізації с.-г продукції

Основні напрями державної політики в галузі стандартизації і сертифікації

Закони України «Про підтвердження відповідності»,

Закон «Про акредитацію органів з оцінки відповідності». Загальна характеристика нормативних документів, що регламентують процедуру сертифікації. Порядок ввезення продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації.

Специфіка перевірки та оцінки якості виробництва.

8. Система оцінювання та вимоги.

Загальна система оцінювання курсу	Оцінка за семестр складається з оцінки за виконання лабораторних робіт; індивідуального завдання та іспит
Вимоги до РГР, КР, КП тощо	-
Практичні (лабораторні) заняття	Виконане завдання кожної лабораторної роботи оформлюється і здається викладачу у встановлені терміни у вигляді звіту, який має містити відповіді на питання, передбачені лабораторним заняттям
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх передбачених видів навчальної роботи (лабораторних робіт і індивідуального завдання) і наявність не менше 25 балів набраних за семестр за усі види роботи

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
1	Виконання лабораторних робіт і оформлення звіту	40 балів (4 бали * 10 робіт)
2	Виконання індивідуального завдання. Презентація	20 балів
Усього поточний і проміжний модульний контроль		60 балів
Семестровий контроль (екзамен)		40 балів
Разом		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проекту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

9. Політика курсу

До іспиту допускається здобувач вищої освіти, який виконав усі передбачені види робіт (практичні завдання, індивідуальне завдання) і набрав не менше 25 балів за семестр за усі види робіт.

Політика відпрацювання. Лабораторні заняття, які здобувач пропустив, відпрацьовуються шляхом виконання індивідуальних завдань, які видає викладач здобувачу за темою пропущеного заняття.

Політика перезарахування. Курс може бути перезарахований, якщо здобувач вивчав цей курс (або подібний курс, що формує передбачені курсом «Екологічна стандартизація та сертифікація» програмні результати навчання) в іншому навчальному закладі. Також можуть бути перезараховані окремі лабораторні роботи або теми курсу, якщо здобувач отримав відповідні компетентності шляхом інформальної/неформальної освіти. Перезарахування відбувається відповідно до «Порядку визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в НУ Чернігівська політехніка».

Політика академічної доброчесності. Списування звітів лабораторних робіт, контрольних робіт, списування під час іспиту не допускається. У разі списування здобувач не отримує бали за списану лабораторну роботу або контрольну роботу, іспит і, як наслідок, відбувається повторне проходження оцінювання (лабораторна робота, екзамен тощо) відповідно до Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка».

10. Рекомендована література

1. Міронова Н.Г. Екологічна стандартизація і сертифікація : навчальний посібник / Н.Г. Міронова, Г.А. Білецька. – Львів : «Новий Світ 2000», 2020. – 140 с.

2. Екологічна стандартизація і сертифікація: навч. посібник / Н.К. Блінова [та ін.]. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2009. – 124 с.

3. Петровська М. Стандартизація, метрологія і сертифікація довкілля : навч. посібник / М. Петровська. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 420 с.

4. Долина Л.Ф. Стандартизація та метрологія у сфері охорони довкілля : навч. посібник / Л.Ф. Долина. – К. : Знання, 2007. – 199 с.

5. Standardization roadmap circular economy. – Berlin, Offenbach am Main, Düsseldorf : DIN, DKE, VDI, 2023. – 242 p.